

PROGRAMACIÓ: febrer 2011

Biblioteca Armand Cardona Torrandell

c/ Menéndez y Pelayo, 15 – 17

08800 Vilanova i la Geltrú

tel 93 815 91 21

fax 93 815 80 29

a/e: b.vilanovag.act@diba.cat

www.vilanova.cat/bilbioteques

www.vilanova.cat/blog/armandcardona/

Horari:

Matins: de dimarts a dissabte de 10.00 a 14.00 hores

Tardes: de dilluns a divendres de 16.00 a 20.00 hores

dissabtes: de 17.00 a 20.00 hores

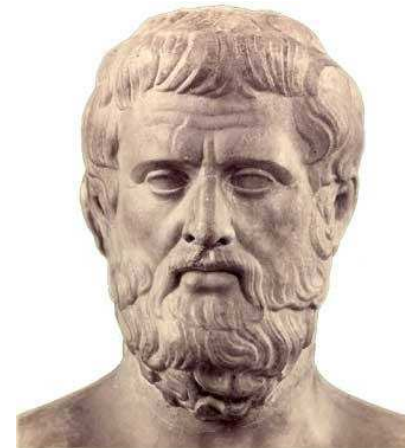
Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

CLUB DE LECTURA DE TEATRE

BIBLIOTECA ARMAND CARDONA TORRANDELL

VILANOVA I LA GELTRÚ

Tragèdies

de Sòfocles

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Sòfocles

Sòfocles (Atenes, circa 496 aC – circa 406 aC) va ser un dels tres grans dramaturgs tràgics de l'antiga Atenes, juntament amb Èsquil i Eurípides. Cronològicament va viure entre els dos. Competí en uns 30 concursos literaris i en va guanyar 24; en comparació, Èsquil va guanyar en 14 ocasions i Eurípides, en 4. La seva existència coincidí amb el període d'esplendor d'Atenes. Entre els seus amics, l'historiador Heròdot i l'estadista Pèricles.

Sòfocles és considerat el major dels dramaturgs grecs per haver arribat a un equilibri expressiu que està absent tant en el pesat simbolisme d'Èsquil com en el realisme teòric d'Eurípides. Se li atribueixen dues importants innovacions: la introducció d'un tercer actor en escena, que permet complicar notablement la trama i realçar el contrast entre els diferents personatges, i la ruptura amb la moda de les trilogies, imposada per Èsquil, que converteix cada obra en una unitat dramàtica i psicològica independent, i no en part d'un mite o tema central. Sòfocles també va transformar l'esperit i la importància de la tragèdia: en endavant, encara que la religió i la moral van continuar sent els principals temes dramàtics, la voluntat, les decisions i el destí dels individus van passar a ocupar el centre d'interès de la tragèdia grega.

Obra

Sòfocles va escriure unes 123 peces dramàtiques, de les quals es conserven set tragèdies completes i alguns fragments. Les obres conservades són Antígona, Èdip Rei, Electra, Àiax, Les Traquínies, Filoctetes i Èdip a Colonos. Antígona, Èdip Rei i Èdip a Colonos s'agrupen en l'anomenat "cicle tebà". La tragèdia grega tracta un motiu recurrent, el destí, i com aquest es compleix malgrat els desitjos humans. El sentit tràgic no és solament la mort involuntària d'éssers estimats o l'incest, sinó la manca de llibertat a l'hora de triar. El cor actua com un ciutadà comú, opinant davant els fets,

contraposant la visió de la persona mitjana a la divina o aristocràtica. L'enfrontament entre la llei humana i la llei natural és central en Sòfocles.

Antígona (circa 442 aC)

Antígona oposa dues lleis: la de la ciutat i la de la sang. Antígona vol donar sepultura al seu germà mort, que s'havia aixecat contra la ciutat, davant l'oposició del tirà Creont, que, en negar-li sepultura, pretén donar exemple a la ciutat. La tensió de l'enfrontament manté en tot moment la complexitat i l'equilibri de l'obra, i el destí tràgic s'abat sobre els dos, car també a ambdós correspon la «hybris», el pecat de supèrbia, d'un orgull excessiu. Antígona proposa un dels principals temes de l'autor: el caràcter dels protagonistes, les decisions que prenen i les conseqüències, sovint doloroses, d'aquests dictats de la voluntat personal.

Èdip Rei (entre 430 i 415 aC)

Èdip Rei, d'impecable construcció, força dramàtica i eficaç ironia, va ser considerada per Aristòtil en la seva Poètica com la més perfecta de les tragèdies gregues. La trama gira entorn de l'heroi mitològic Èdip, que a poc a poc descobreix la terrible veritat d'haver ascendit al càrrec de governador de Tebes després d'haver assassinat de forma involuntària el seu pare i d'haver-se casat amb la seva mare, la reina Iocasta.

Èdip Rei és la més cèlebre de les seves tragèdies, aquella en què el mecanisme catàrtic final assoleix el seu millor clímax. També és una immillorable mostra de l'anomenada ironia tràgica, per la qual les expressions dels protagonistes adquireixen un sentit diferent del que ells pretenen. Així succeeix amb Èdip, entestat a trobar el culpable de la seva desgràcia i la de la seva ciutat, i abocat a descobrir que aquest culpable és ell mateix, per haver transgredit la llei de la naturalesa i de la sang matant el seu pare i jaient amb la seva mare.